

Fakamatala fakamuimui taha ki he tu'unga e 'Ea, 2024

Fepueli ki 'Epeleli 2024

Tukuatu: 18 Sanuali 2024

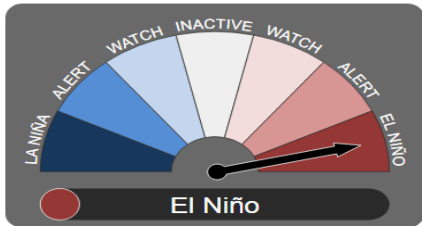
Lekooti meihe ngaahi mahina kuo hili

Tisema 2023

- Na'e kei ma'olalo pe 'ae' uha 'ihe' 'avalisi' 'ihe' kotoa e 'otu Tonga. (Vakai kihe tepile 'i lalo).
- Koe 'avalisi' 'oe' mafana 'oe' 'Ea' na'e 27.1°C 'aia' na'e mafana 'aki' 'ae' 0.6°C 'ihe' 'avalisi'.
- Koe 'uha' lahi taha na'e tanaki 'ihe' houa 'e' 24 koe 95mm 'i' Niuafu'ou 'ihe' 'aho' 16.
- Koe mafana taha 'oe' 'Ea' na'e 34.1°C 'Nomuka' 'ihe' 'aho' 2.

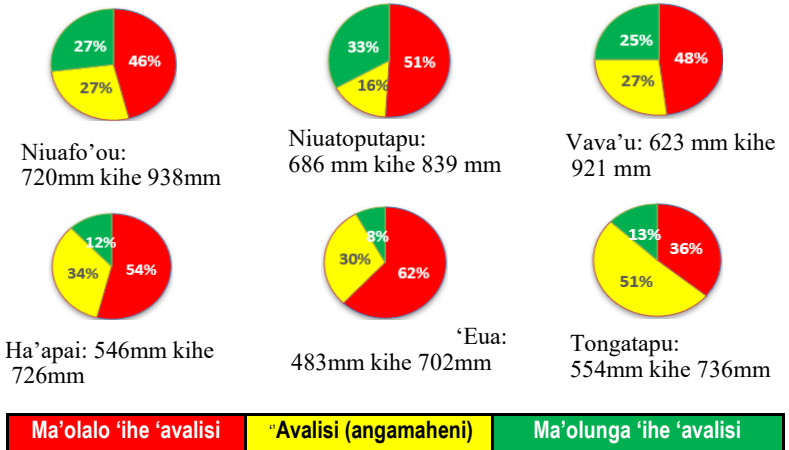
Koe ngaahi fua 'uha' meihe mahina 'e' 6 kuo hili, Siulai-Tisema 2023 (mm)						
	Siulai	'Aokosi	Sepitema	'Okatopa	Novema	Tisema
Niuafu'ou	232.2	153.2	6.7	69.5	89.5	211.5
Niuatopotapu	106.0	169.0	20.6	84	65.5	138.5
Vava'u	130.0	307.6	36.0	13.4	39.5	108.5
Ha'apai	99.5	109.8	32.9	11.2	80.0	63.1
Fua'amotu	60.9	77.4	26.5	18.9	177.0	75.3
Nuku'alofa	56.5	72.5	15.5	17.0	135.5	44.0
'Eua	49.6	110.0	50.5	19.5	159.0	98.5
Ma'olalo 'ihe' 'avalisi		'Avalisi (angamaheni)		Ma'olunga 'ihe' 'avalisi		

Tu'unga 'oe' faha'i ta'u

'Oku kei hoko atu pe 'a e faha'ita'u El Niño i he Pasifiki pea kuo 'osi' a'u ki he malohi taha 'oe' ngaahi faka'ilonga 'oe' faha'ita'u. Neongo ia 'e kei hoko atu pe o toki holo atu ki Ma'asi ki 'Epeleli' pea a'u ki Me 2024. Kuo faka'au pe ke holo 'ae' ngaahi faka'ilonga 'oe' faha'ita'u El Niño koe ni 'oe' 2024. Koe ngaahi uesa foki 'oe' El Niño 'i' he 'Ea' 'o' Tonga koe si'i ange 'ae' 'uha' 'ihe' anga maheni 'ihe' taimi mafana pe faha'i ta'u 'uha' o hange koe ne ha 'ihe' Tepile 1.

Fakafuofua kihe 'Uha' mei Fepueli ki 'Epeleli 2024

Tepile 1: Fakafuofua kihe 'Uha' mei Fepueli ki 'Epeleli 2024

	Fakafuofua kihe 'uha'	Faingamalie ihe % ke ma'olalo 'ihe' 'avalisi' mm	Faingamalie ihe % ke 'avalisi' mm	Faingamalie ihe % ke ma'olunga 'ihe' 'avalisi' mm
Niuafu'ou	Ma'olalo 'ihe' 'avalisi	65% (<716)	15% (716 - 959)	20% (>959)
Niuatopotapu	Ma'olalo 'ihe' 'avalisi	82% (<633)	10% (633 - 911)	8% (>911)
Vava'u	Ma'olalo 'ihe' 'avalisi	68% (<623)	28% (623 - 921)	4% (>921)
Ha'apai	Ma'olalo 'ihe' 'avalisi	85% (<435)	11% (435 - 678)	4% (>678)
'Eua	Ma'olalo 'ihe' 'avalisi	68% (<443)	29% (443 - 809)	3% (>809)
Tongatapu	Ma'olalo 'ihe' 'avalisi	83% (<452)	16% (452 - 744)	1% (>744)

Koe fakamatala 'Ea hoko 'e' tuku atu ia fakafuofua kihe uike 2 'o' Fepueli pe ofi kiai.

Fakatokanga'i ange.

Koe fakamatala ni 'oku' fa'u ia 'i' he 'osi' pe 'ae' mahina kotoa hili hano tanaki mai e fakamatala mei he ngaahi 'ofisi' vakai matangi 'i' he 'otu Tonga' ni. Lolotonga hono fakahoko 'e'he' Potungaua 'a' hono 'anlaiso' mo fakapapau' 'ae' ngaahi fakamatala kuo tanaki ke fa'u 'aki' 'ae' fakamatala ni, 'oku' 'ikai' ke fakapapau atu 'ae' Potungaua kihe kakato moe tonu 'ae' fakamatala ni pea 'oku' 'ikai' ke totonu keke falala kakato kihe ngaahi fakamatala ni. Koe ngaahi fakamatala ni 'oku' 'oatu' pe ke tokoni ki ho'o fai tu'utu'uni. He 'ikai' ke 'iai' ha kaunga 'ae' Potungaua ki ha'o faitu'utu'uni pe ko ha mole, maumau pe mo'ua 'e' hoko tupu mei ha'o ngaue'aki 'oe' fakamatala ni. Ki ha'o toe faka'eke'eke fekau'aki moe fakamatala ni pea ke kataki 'o' fetu'utaki mai ki he talekita 'oe' Potungaua Vakai Matangi 'i' he metstaff@met.gov.to pe koe puha 1380 pe koe telefoni: (676) 0800638, 7400062 ki ha toe fakaikiiki.